

DAS UKRAINISCHE WORT | УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ercheint am Dienstag, Donnerstag und Samstag

Виходить у вівторок, четвер і суботу

SCHRIFTFLEITUNG UND ADMINISTRATION:
STANISLAU, MICKIEWICZ-PLATZ NR. 2.

PREIS
ЦІНА 20 GROSCHEN
ГРОШІВ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
СТАНІСЛАВІВ, ПЛ. МІЦКЕВИЧА Ч. 2.

Jg. I. Stanislaw, 30 September 1941.

Nr. 23.

P. I. Stanislaw, 30 вересня 1941.

Ч. 23.

Aus dem Führerhauptquartier 28. IX. 1941.

Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

An der Einschliessungsfront von Leningrad nahmen schwere Batterien des Heeres am 26. September Sowjetkriegsschiffe im Hafen von Kronstadt und im Kuestengebiet suedlich davon unter wirksames Feuer. Ein Kreuzer wurde in Brand geschossen. Die Luftwaffe bekaempfte Bahntransporte und Eisenbahnanlagen im Raume um Charkow und Moskau, so wie in Quellengebiet von Wolga. Kampfflugzeuge erzielten Bombenvolltreffer schwersten Kalibers auf einem Sowjet-Transportschiff bei Kronstadt. Nachtangriffe der Luftwaffe

richteten sich gegen militaerische Anlagen in Moskau.

Im Seegebiet der Faryer versenkte die Luftwaffe am Tage 2 Frachter mit zusammen 3.300 brt.

Beim Versuch der britischen Luftwaffe am gestriegen Tage die Kanal-kueste anzugreifen, verlor der Feind 23 Flugzeuge. Davon wurden 17 in in Luftkaempfen, 4 durch Flachartillerie, 2 durch Einheiten der Kriegsmarine abgeschossen.

Der Feind flog weder bei Tage, noch bei Nacht in das Reichsgebiet ein.

З Головної Кватири Фірера 28. IX. 1941.

Верховне Командування Збройних Сил повідомляє:

На фронті, що оточує Ленінград, тяжкі батареї армії 26 вересня взяли советські военні кораблі в пристані Кронштату і на південному побережжі від цього міста під діючий вогонь. Один крейсер загорів.

Повітряні сили бомбардували залізничні транспорти й залізничні споруди в околиці Харкова й Москви, як рівнож у джерелі Волги. Босві літаки поцілили бомбами найтяжчого калібру советський транспортний корабель біля Кронштату. Нічні нальоти повітряних сил спрямовувалися на військові споруди Москви.

На водах коло Фарія повітряні сили затопили вдень 2 транспортів загальної водопоємності 3.300 бртон.

При спробі британських повітряних сил вчорашнього дня атакувати побережжя каналу, ворог стратив 23 літаки. З цього 17 збито в повітряних боях, 4 збила зенітна артилерія, а 2 зістрілили одиниці военної маринарки.

Ворог не налітав на територію Великонімецьчини ні вдень, ні вночі.

Kurze Nachrichten

— Anlaesslich des Jahrestages des Dreimaechtepaktes wechselten der Fuerer, der Duce und der japanische Ministerpraesident Telegramme, in denen sie die Verbundenheit der drei Voelker zum Ausdruck brachten. In einer Massenkundgebung in Tokio verliess der japanische Aussenminister ein Kaiserreskript, welches der deutsche Botschafter als einen Fels in einem aufgewuelten Welt bezeichnete.

— Der nordamerikanische Marineminister Knox erklarte am 17. September in einem Zeitungsartikel: Die USA stehen an der Tuerschwelle des Weltkrieges Nr. 2. Die Marine der Vereinigten Staaten studiere besonders die Ofensivmethoden.

— In einer Rede in Stokholm verlangte der schwedische Kultusminister Bagges die Aufloessung der kommunistischer Partei, als staatsfeindlich.

— London bestaetigt die Berichte von zunehmenden Unruhen in Iran.

КОРОТКІ ВІСТІ

— 3 нагоди річниці заключення пакту трьох держав Фірер, Дуче і японський президент міністрів помінялися телеграмами, в яких вони підкреслили приязнь трох народів. В Токіо японський міністер заграничних справ відчитав на масовій зібранню царський рескрипт, який німецький посол означив як непохитну скалу серед розбурханого світу.

— Північно-американський міністер

маринарки Кнокс заявив 17. вересня в одній часописній статті: З'єдинені Держави П. Америки стоять на порозі світової війни ч. 2. Маринарка ЗДА повинна особливо студіювати методи офензиви.

— В промові в Штокгольмі шведський міністер культури зажадав розв'язання комуністичної партії, як ворожої державі.

— Лондон потверджує звіт про зростаючі неспокої в Ірані.

Селяни, за вами слово!

Не слово порожне, без змісту, а слово давніше мов стіль — слово всемогучого владця, що творить чудеса — за вами велика праця — піднесення сільського господарства.

У цій великій перебудові світа не смієте ані хвилини змарнувати непродуктивно — мусите рівнож взяти діяльну участь на своїй ділянці праці в сільському господарстві. Цю вашу працю має ціхувати щоденне солідне виконання вашого обов'язку на місцях з-маркантним підпорядкуванням інтересів особистих інтересам загально-національним та державним.

Виконайте одиникий ваш обов'язок супроти держави — здайте всю лишку збіжжя й інших с-г продуктів — державі. В час зберіть всі земні продукти. Переробляйте та заквашуйте городовину. Використовуйте, навіть, здається, непотрібний бур'ян — уряджуючи компости. В горах не забувайте м. ін. про підпеньки — їх сушіть. Вчасно виконайте посів озимини. Поправляйте сіножаті. Садіть сади. Правильно зберігайте гній та використовуйте гноєвку. Збільшіть та поліпшіть годівлю худоби.

Робіть так, щоб за кожного з вас можна сказати, що ви зрозуміли теперішню вагу хвилі — робіть всего більше та ліпше як дотепер.

Ви, як найздоровіша частина Нації, будіть спюхів, хоч би це були навіть інтелігенти та струсті їх глухою совістю, щоб вони не могли дальше заснути серед теперішнього грюкоту подій, та щоб не чекали аж посада гарненько запросить їх до праці, але щоб самі на місцях бралися до роботи.

Своєю гідною поставою заставте товариства для вас створені, щоб вас не дурили, але робили конкретну роботу. Скажіть тверде слово, в першу чергу своєму становому товариству „Сільський Господар“.

Хай має відвагу взяти на себе відповідальність за всі с-г роботи на місцях!

Хай буде вождем цієї великої — підставової [відроджуючоїся національної роботи — розбудови сільського господарства!

Хай з кожного вас створить карного члена, здібного все на все!

DAS SCHULJAHR 1941/42

in allen Volksschulen der Stadt Stanislaw beginnt Mittwoch am 1 Oktober 1941 mit feierlichen Gottesdienst, um 9 Uhr früh.

Die Jugend versammelt sich um 7.30 Uhr in folgenden Schulgebäuden:

1) Armeniergasse 16 — Schueler u. Schuelerinnen ukrainischer Volkzugehörigkeit.

2) Kaminskigasse 14: Schuelerinnen polnischer Volkzugehörigkeit.

3) Paderewskiplatz 21: Schueler polnischer Volkzugehörigkeit.

Die Schueler und Schuelerinnen begeben sich samt ihrer Lehrern gemeinschaftlich in die entsprechenden Kirchen, in denen der feierliche Gottesdienst abgehalten wird.

In der griechisch-katholischen Kathedrale wird der Gottesdienst von S. Exzellenz den Bischof zelebriert werden.

Städtischer Abteilung für Schulwesen.

Жінки, зберігайте городовину!

Починається збір пізно дозріваючої городовини та садовини. Треба негайно поробити відповідні заходи для їх збору, доброго перероблення та перерібки, як консервування та сушення, щоби ці корисні відживчі вітамінні середники не зогнили в теперішній дощевій погоді, ані не змерзли.

Треба рівнож використати підпеньки по лісах. Все це через вчасний збір та відповідне перероблення — зглядно перероблення мусить бути повністю збережене перед знищенням, чи хочби малим зіпсуттям.

ШКІЛЬНИЙ РІК 1941/42

в усіх народніх школах м. Станіслава розпочнеться в середу дня 1 жовтня 1941 р. торжественним Архієрейським Богослуженням о годині 9-ій рано.

Молодь збереться точно о год. 7.30 в школах:

I. Учні української народності, дівчата й хлопці, на площі школи при вул. Вірменській ч. 16.

II. Учні польської народності: а) дівчата в школі при вул. Камінського ч. 14, б) хлопці на пл. Падеревського біля II гімназії.

Молодь удається з своїми вчителями, відповідно до обряду, до церкви, згл. костела, де відяравиться торжественне Богослуження.

В гр. кат. катедрі Архієрейську Богослужбу відправить Ї. Експ. Єпископ.

Міський Відділ Народньої Освіти.

Зима зближається — поспішіть з посівом озимини — щоденно використовуйте при праці всі наявні в селі коні!

Філія Товариства „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“ у Станіславі.

Байцування або протруювання насіння

Наближається пора сівби озимого вбіжда. Насіння призначене до сівби повинно бути здорове, вільне від головні та інших грибкових хворіб. Для успішного поборювання головні проводимо т. зв. байцування або обеззаражування насіння матеріалу.

Протруюємо насіння способом сухим або мокрим. Сухий спосіб байцування стосуємо при пшениці — проти твердої головні і при житі проти стеблової і мокрої головні — уживаючи 2 кг. препарату АБ на 1 тону насіння. Сухе протруювання провадити виключно машинами „Ідеал“ в присутності агронома або добре проінструованої особи. Люди, що працюватимуть при сухому байцуванні препаратом АБ, вбирають на себе спеціальний комбінезон, а респіратор на обличчя, на очі окуляри. Респіратор можна заступити газмаскою. Якщо немає газмаски, тоді ніс і рот зав'язувати пов'язкою з нешійної матерії. Машина „Ідеал“ для сухого протруювання — працює від руки. Обертасмо (крутимо) її протягом 5 хвилин з швидкістю 50 оборотів за хвилину. Наповнення бочки 50 кг. Продуктивність за годину 4 центнери. Для обслуги потрібно 2 людей. Після праці прочистити докладно себе, одяг і те, що було зв'язане з протруюванням.

Найліпший вогкий спосіб протруювання формаліною, полягає в тому, що посівматеріал наперед змочуємо розчином формаліни, а пізніше зберігається його в накритих купах протягом 2 год., а після просушується. Вогкий спосіб протруювання формаліною стосуємо проти твердої головні пшениці. Для того вживаємо розчин такий: 1 частина 40% формаліни на 300 частин води. Розчин робимо перед самим протруюванням (в той день). Змочування зерна розчином формаліни провадимо різними машинами, а коли їх немає, тоді в купах та діжках. Посівматеріал змочуємо розчином формаліни з подвійною дозою, а оприскувачів череполатуємо, поки не буде змочений повністю. Зерно для змочування слід опочити на підлогу або на брезент очищений від сміття та змочений формаліною (розчином). Після змочування зерна в купах, діжках або машинах воно обов'язково зберігається в накритих купах протягом 2 год., бо тільки пара формаліни вбиває зарази го-

ловні. Мішки й брезенти, якими накриваємо, змочені купи зерна мають бути скроплені розчином формаліни. Після 2 год. лежання зерно розсуваємо тонким шаром десь під дахом або в іншому продувному місці й просушуємо. На сонці зерно не вільно сушити, бо від цього втрачає схожість. Мокре протруювання провадити найдалше до 5 днів перед посівом. Для протруювання (байцування) 1 центнера зерна потрібно 10 літрів розчину формаліни — значить 1 кг. 40% формаліни можна протроїти 30 центнерів зерна. З цього виходить, що на 100 літрів води даємо 1/3 кг. 40% формаліни або 1 кг. 40% формаліни розчиняємо в 300 літрах води і цього розчину вистарчає 10 літрів для доброго змочення 1 цент., посівного матеріалу. Буває формаліна не лише 40%, може також бути 30% і тоді відповідно збільшуємо її кількість на 10 чи 100 літрів розчину.

Дещо гірше байцування мокре синім каменем (сірчаном міді) провадити двоєм способом, а саме: при розчині 1/3 % коли 0,5 кг. сірчану міді розчиняємо в 100 л. води. При цьому слід знати про те, що сірчан міді має бути в кусках (грудках), а не в звітритім порошку, бо тоді він немає жодної вартості. Півпроцентний розчин (сірчану міді) робимо так: 1/2 кг. сірчану міді розпускаємо в гарячій воді в малім горнятку (в середині з поливою), добре вимішуємо, поки камінь цілком не розпуститься і вливаємо до 100 л. приготованої води звичайно в цебрі або в бочці. До цього розчину занурюємо насіння на протяз 12—14 год. Після коли вибиремо насіння, скроплюємо його вапняним молоком 1%, те, яке одержуємо при розчині 1 кг. паленого вапна до 100 л. води. Підкреслюємо, що сірчан міді знижує схожість насіння на 20%. Другий спосіб байцування сірчаном міді: 1 кг. сірчану міді розпускаємо в 100 л. води. В тім розчині занурюємо насіння протягом 3—4 хвилин. Після насіння вибираємо і просушуємо. Підкреслюємо, що насіння в розчині 1% сірчану міді довше не тримати як 3—4 хв., бо в противному разі дуже понищимо схожість. В цьому році ані 1 кг. насіння пшениці не повинен бути посіяний небайцований.

ПОСТАНОВА Ч. 5.

Право на закуп всіх сільськогосподарських продуктів

Виключне право на закуп всіх сільськогосподарських продуктів мають господарська централь, кооперація і урядово допущені скупщини.

Забороняється урядово недопущеним поодиноким скупщицкам, а також жодам вський закуп с/г продуктів у селян і на торзі.

Кожний господар є зобов'язаний свій контингент і всі залишки с/г продуктів понад контингент продавати кооперації.

Вільна продаж на ринку є заборонена.

Дозволена лише продаж ужиткової худоби, ярни — що скоро псується й овочів.

Заборонена теж пряма продаж с/г продуктів для війська, поліції і службовців німських установ.

Хто не повинується цій постанові — буде покараний і його уважатиметься шкідником будови великого діла.

Станиславів, 15. IX. 1941 р.

Підп. СІРК
Начальник Обласного
Господарського Уряду.

Нічого з городовини і сировини не сміє пропасти — все треба використати — через перерібку, сушення і консервацію.

ІНСТРУКЦІЯ

про збирання, очітку та возовицю цукрового буряка

Незабаром розпочнеться збирання цукрових буряків, для цукрозаводів. Справа збирання надзвичайно важлива. Вона потребує багато праці та засобів до транспорту. До цієї важливої справи потрібно заздалегідь підготуватись. В звичайних умовах копання цукрового буряка розпочинається з початком жовтня, цього року в наслідок несприятливих кліматичних умов посів був запізнений, тому потрібно час копки цукрового буряка визначити в окремих випадках в залежності від технологічної зрілості його. За цей короткий час, що залишився до початку копання необхідно подбати про закінчення необхідного збирального інвентаря, а саме: тракторів, бурякокопачів, возів, лопат, ножів для обрізки та мірниць. Наше завдання, підчас возовиці буряків допомогти безцінним та маломісним селянським господарствам шляхом утворення супряг в перевезенні цукрових буряків, через гуртки „Сільського Господаря“. На великих бурякових масивах потрібно застосувати засоби механізації, що є в наявності буваших машинно-тракторних станцій, а саме: бурякокопачі, для підкопування цукрового буряка та тракторів. Бурякокопачі мають бути добре відрегульовані.

Це міроприємство в значній мірі зменшить витрати людської праці. Цукрові буряки потрібно вибирати, а слід за бурякокопачами і складати в купи корінцями в середину, та в цей же день очищати на конус.

Основне завдання зібрати цукрові буряки завчасно та без втрат. Підчас копки цукрового буряка потрібно звернути увагу на відокремлення механічно пошкоджених та хворих буряків. Буряки потрібно добре очищувати від землі, після цього перевести старанне сортування на дві купи. В одну необхідно вкидати виключно здорові, непошкоджені і коріння більше вагою, як 100 гр. В цю купу вкидати і коріння з сухими дуплами. В другу купу складати коріння з мокрими відкритими дуплами, очищеними до білої тканини й коріння пошкоджені при відкопці, очистці, ушкоджені шкідниками, прив'язі і вагою менше 100 гр. Очистку треба робити якісно і тільки на конус. Це зменшує на 10—15 відсотків втрати врожаю в порівнянні з прямими обрізуванням головами. Очищати краще дерев'яним ножом, або тупою стороною звичайного ножа.

Вдаряти коріння об коріння категорично забороняється. Не менш важливою справою є упорядкування під'їзних шляхів до залізничних приймальних пунктів, а на терені цукрозаводів до вагонних будок та канатних площ.

Не нищити кок-сагізу!

На терені Галичини в б. Львівській, Станиславській, Дрогобицькій і Тернопільській областях засіяно в 1941 р. біля 400 га дуже цінної кавчуков'яної культури кок-сагізу. Цвіте кок-сагіз з середини літа і до глибокої осені.

Насіння дозріває не одночасно. Отже і збирання його доведеться протягом усього літа і в осені.

Дбайте про збір насіння, що кінче потрібне для посіву на майбутній рік. Після збору насіння площі потрібно обов'язково зберегти, та залишити до збирання коріння на майбутній 1942 р.

Зверніть увагу господарів, та колгоспів, що за знищення та недостатній догляд в посіві до виникнуть будуть вжиті відповідні заходи.

Зараз потрібно звернути увагу на боротьбу з бур'янами, особливо осетом, пирієм, сосонкою. Викорчовуючи бур'яни, ми збережемо наші посіви від багатьох загрозливих шкідників та хвороб.

Одночасно потрібно перевести розпушування ґрунту декілька разів, аби ґрунт весь час був пухким. Розпушування переводять культиватором, планетками, або звичайною сапою.

Також потрібно всі площі кок-сагізу в кінці серпня, або з початку жовтня підкормити мінер. добривами (азот, фосфор, калій — по 45 кг. діючих речовин). Мінеральні добрива можна вносити в сухому стані, або в розчині: рурками в борозенку заробляючи на глибину від 14—16 см. При відсутності мінеральних добрив можна підживлювати гноївкою в розмірі 3—4 тисячі літрів на га.

Прохаємо. Окружних агрономів подати до Хліборобської Палати докладні відомості в розрізі районів, сіл про площу засіяного кок-сагізу, а також його стан. Докладні інструктивні вказівки надішлемо по одержанні від вас означених матеріалів.

Пригадуємо, що всі матеріали потрібно надіслати без затримки.

Збирання насіння та коріння кок-сагізу

Перед збиранням насіння кок-сагізу плянтацію очищують від ріжних домішок, особливо від кульбаби. Слід пам'ятати, що кок-сагіз дуже схожий на кульбабу. Але при певному навичку ці рослини одну від одної можна легко відрізнити. У кульбаби краї листочків мають зубчасті загострення, в листочках кок-сагізу краї або зовсім без надрізів або з круглими надрізами. За гострих зубчиків не мають. Крім того, лист у кульбаби тонший від кок-сагізового й не виблискує ні сонці. Квітки кок-сагізу мають блідіший колір та менший розмір, ніж квітки кульбаби. Листочки обгортки в кок-сагізу закінчуються ріжками, чого немає в кульбаби. Викопувати кульбабу треба якнайглибше, з корінням кілька разів на літо. До збирання кок-сагізу приступають, коли з квіток після цвітіння показується пушок, листочки чашечки (обгортки) починають розходитись, а саме насіння стає темнішим. В цей час квітка-кошик починає розходитись. Протягом кількох годин вона може зовсім розкритись і утворити кулю, цілком подібну до тих куль, що утворюють звичайні кульбаби так звані „одуванчики“. Але до повного розкриття допустити не слід, бо в цей розвів насіння. Кошики треба зривати протягом усього дня, як тільки почнуть розкриватись і складатись у торбинки. Слід пам'ятати, що особливо багато кошиків розкривається в обідню пору, коли сонце припікає найбільше. Навпаки підчадоць кошики зовсім не розкриваються. Зірвані кошики негайно просушують. Найкраще присушувати на горищі, яке наперед замашують глиною та білять крейдою. Час від часу кошики перегортають, щоб вони краще підсихали. Коли ж вони цілком підсохнуть, починають віддаляти насіння, протирючи крізь сито так, щоб воно з пушком проходило крізь отвори, а всі інші частини кошиків залишались на ситі

насіння з пушком протирають різь сито з дрібнішими діленнями. При цьому стані пушок віддаляється. Згодом насіння провівають на віялі, або на вітрі.

ЗБИРАННЯ КОРИННЯ

Коріння кок-сагізу викопують як перший рік посіву, так і в другий. Першого року викопують їх пізно в осіні, другого року відразу ж після збору насіння, бо пізніше кавчуку в корінні стає менше. Викопують їх бурякокопачами глибиною 25 см., а щоб вибрати із емлі все коріння, ділянку ще перефрюють. З викопаного коріння кок-сагізу обрізають гичку, а коріння ісушують у затінку.

Знайте, що в цьому році потрібно зібрати насіння по мазі зі всіх плянтацій, щоб мати можливість перезести посів на весні 1942 р., а коріння залишити до збирання в наступному році, категорично заборонивши селянам та олгоспам переорювати плянтації та нищити худобою. З цього приводу подайте до Хліборобської Палати, станом на 30 вересня, докладну інформацію, в якій зазначити:

1. Площі посіву в розрізі сіл та айонів;
2. Стан плянтацій;
3. Кількість зібраного насіння в кг.

Як боротись

з картопляним раком?

Картопляний рак це дуже грізна й небезпечна хвороба. На заражених полях значна частина врожаю картоплі ропадє, а іноді буває й так, що проваде весь збір.

Хвороба об'являється так: патиння зверху нічого не вказує, хіба часами нижній частині біла замість листків уявляють дивні м'ясисті наростки зеленого кольору; за те клубні покриті в ісцях, де є очка, набряками, що приадувають калафіора, гниють і переміються в брудну губчасту масу.

Буває й так, що під корчем не знайдемо ні одної здорової картоплі. Грибок, що заражує поля, дуже легко переноситься на сусідні поля, а на зараженій землі буде оставатися роками. І якщо на таких полях посадимо картоплю — є певне, що будуть вони заражені й то в більшій мірі, як попереднього року. Рівно ж картоплі зібрані зараженого поля є непридатні до адження, хоч наверх виглядали б здорово: в грудках землі, що прилягає до картопель знаходяться зародки гриба, що на здоровім полі знову буде ювиватись і далі заражувати збори і поле.

ЩО РОБИТИ, КОЛИ ПОЯВИТЬСЯ РАК?

1. Повідомити про кожний випадок появи картопляного рака, або підозрілих ознак, земельні органи через Сільські Управи в скорім речинці (48 годин).
2. Не вільно продавати ні вивозити господарства, на якому поаявиться картопляний рак, картоплю, що виростає на зараженім ґрунті: патиння, обрізка, землі, ані також здорових картопель, що були в стичності з зараженою картоплею, зглядно землед.
3. Заражені картоплі й патиння не знати в полі й не вивозити, а нищити й валити на місці, зглядно глибоко закопати (1 м.) з ганенням вапною.
4. Картоплі повірно здорові з зараженого поля можна споживати, або скорювати худобою по заваренні, а воду до болокання не можна зливати до ріки чи ровів, а до глибоко викопаних ям без відпливу й такі ями відкажувати формаліном.
5. В ніякому разі картоплі з зараженого поля, або підозрілі не можуть бути ужиті як посадочний матеріал.

6. На полі, де поаявився картопляний рак, не можна управлати 5—6 років картопель, а навіть інших просяних, як буряки, морква.
7. В районах, де поаявився картопляний рак, садити тільки гатунки равовідпорних картопель, як: Юбем, Парнадія, Пено, Розафолія, Юлі Кукук.
8. Не управлати картоплі щороку на одному місці, бо на таких полях частіше поаявляється картопляний рак.
9. Не спроважувати й не садити картоплі в райони, де поаявився картопляний рак.

Маючи на увазі загальне добро і в своїм інтересі кожний селянин повинен негайно прослідити свої поля і зайнятись поборюванням картопляного рака, бо картопля тут, передусім у підгірських околищах, є цією культурою, що рішає про існування господарств. (К).

Недоцінювана у нас ділянка: годівля курей

Годівля курей набирає в нас вже від років поволі, але постійно щораз більшого значіння. Наша хліборобська організація „Сільський Господар“ зуміла розбудити в широких кругах своїх членів охоту і замилювання до раціонального плекання дрібної домашньої звірини, цебто курей, гусей, качок, криликів; зокрема плекання курей протягом недовгих років значно поширилось, а тим самим зросла сильно продукція яєць. Наша торговельна кооперація під проводом Центросоюзу зуміла систематичною, послідовною, торговельною роботою видерти жидам і перебрати в свої руки значну часть експорту яєць, значить, завдяки витривалим заходам „Сільського Господаря“ і Центросоюзу доходів сільськогосподарського населення в ділянці годівлі курей була значно зросла. Користь із цього була для села велика: відомо, що дохід з продажі яєць, курят та курей звичайно бував призначений на домашні видатки газдинь; збільшилася в господарстві кількість несучок, зміла їх газдиня краще плекати та відповідно годувати, то і яєчок прибувало, щодня бував свжий гріш не лише на нафту, сіль, сірник тощо, бувало, що з цієї каси походили кошти на закуп отежі, взуття для дітей і т. ін. Цей порядок домашньої господарки тепер багато змінився на гірше. Прийшла на нас червона навала, одним махом зруйнувала наші культурні надбання а втім, за два роки большевицької неволі, ми дещо з науки „Сільського Господаря“ призабули, та багато занекали. Стада курей зменшилися, розведені виплекані расові добрі несучки зниділи, пощезали, доходи зменшилися. Треба нам чим скорше відновити нашу господарку в кожному напрямі, напруженою працею привести до ладу і поле і обору, хліб та курник. Нічого не забуваймо, нічого не відкладаймо на пізніше. Маймо на оці здобуття найбільше користі, найбільше доходу із своєї праці, на своїй землі, у своїй хаті. Зробім це: з тим більшою охотою, що маємо запевнену всебічну поміч наших Німецьких Приятелів вони ж майстри не лише у воєнному ділі, — в них і мистецтво і наука і польова та годівельна господарка так високо поставлені, що викликають подив та зацікавлення у всіх народів світа.

Німецький Уряд, який обняв тут провід в налаштуванні нормального ходу господарства у всіх напрямках збирного життя, певне дуже багато уваги та зусиль посвятить справі

відбудови, піднесення, та скріплення сільськогосподарських варстатів праці. Матимемо багато нагоди користати з їх досвіду у всіх ділянках господарства — а нашим обов'язком нехай буде в нашому власному інтересі кожного з осіб, в інтересі нашої країни, та всього українського народу, підглядати, підкоплувати німецькі способи і методи праці — нашим обов'язком нехай буде приймати охоче їхні поради, вказівки, науку, та прикази в тим переконанню, що ця наука, хочби навіть примусова, вийде нам Українцям певне на користь.

Дотично годівлі курей Німецький Уряд розпочав вже підготовчу працю, спрямовану до віднови давних годівельних пунктів в станиславській області. Годівельний відділ господарського уряду дістав приказ уладити зародовий курник для плекання породистих курей раси кармазинів та сусексів з тим, що з весною 1942 р. мають в першу чергу господарств, які особливо із замилюванням плекають курей, дістати расові курята до дальшого розплоду і розведення на місцях та околичних селах.

Щоб це завдання виконати, господарський уряд закупить більшу кількість курочок та когутиків цього горічного вилягу, раси кармазинів та сусексів. Кружки „Сільського Господаря“ на місцях хай візьмуть собі за обов'язок прослідити у своїм селі, чи там є господарств, що мають чисто расові кармазини або сусекси, та чи хотіли би і яку кількість продати. Ці відомості треба найдалше до 30 IX. ц. р. передати до позітового агронома, або прямо на адресу: Філія „Сільського Господаря“ в Станиславові, вул. Шидловського 2.

Використовуйте всі роди погноїв

По гноєві пізнати доброго господаря, — кажуть Німці. І дійсно гнійна господарка — це зеркало господарської культури.

Та в нас з цим кепсько. І тут маркантно відбиваються характеристичні для нас риси — іти дорогою найменшого опору.

Маємо худобу, а від неї гній. Зістайні викидаємо його на двір, а звідти на поле. От і вся гноєза господарка.

От і тому безмежні степи чорноземів України дають нижчі урожаї, як німецькі, чи хоч би чеські піски.

А про гноєвку і не згадує. Хіба що в криницю кому затікає, тоді багато крику про неї. А так тече собі в придоржні рози та потоки й нікому не перешкоджує.

А компост — це часто незнане ще всім слово. Та шкода й вяснювати, бо в нас і та все на гній, або в сутич скидають — то й компосту в нас не треба.

Оце наша — вправді гірка — але дійсна правда.

Так було — але чи багато дечого в нас не було злого?

Та тепер нові часи, треба низких людей та старий спосіб господарювання не може остатися. Усе до шпіку треба використати, нічого не змарнувати. Упорядкувати нам треба в першу чергу недоцінювану в нас гнійну господарку, від якої залежить добробут, а там і господарська культура села.

На гній викопайте яму. Толочте його та поливайте водою. На полі зараз по вивезенню принойте. Ужуйте під окопові та городовину.

Гноєвку зберігайте в спеціальній посуді чи ямі. Поливайте нею окопові, городовину, а також сіножати та овочеві дерева чи інші культури.

Без компостів як... без руки — це в західній Європі. Бо дійсно це найліпший погній під городовину та сади. В додатку це гній найтанший, його виріб найлегший. Тут ні худоби, ні навіть ями копати не конче потрібно. Треба лише зрозуміння, а компости немов самі зі себе творяться будуть. Бо де ж нема всяких господарських відпадків? Є огризні (недоїдки) від худоби, хопта, що нею засмічуємо поля — викидаючи її на гній. Є мурвистий — неперегнитий соломичний гній, що перешкоджує в обробітці поля. Є й інші відпадки, які на уложеній купі перегниють і дадуть добрий малознаний ним гній — компост.

Подібно з попелом, курячим послидом, саджею й інш., які всецільо треба зберігати та вчас для погноєння аживати.

Штучних погноїв небагато! — а тому виготовимо та використуємо всі можливі роди природніх погноїв — та цим підносим урожайність наших земель.

Bekanntmachung**Über die Überwachung von
Dampfkesseln**

Der Technische Überwachungsverein fuer das Generalgouvernement, Distrikt Galizien, hat seinen Amtssitz in Lemberg, Teresagasse 10, und seine Filiale in Boryslau.

Diesem Verein obliegt die Überwachung der Dampfkessel und sonstiger Überwachungspflichtiger, technischer Anlagen laut Verfügung der Regierung des Generalgouvernements.

Sämtliche Betriebe, die mit Dampfkesseln und unter Druck befindlichen Apparaten, Aufzügen und Kranen ausgerüstet sind, haben sich wegen ihrer Überwachung beim Technischen Überwachungsverein fuer das Generalgouvernement, Dienststelle Lemberg, Teresagasse 10, zu melden.

Stanislaw, den 19. September 1941.

Der Kreishauptmann
Dr. ALBRECHT.

Ich danke herzlich Allen fuer Hilfe und Trost in meinem Unglueck nach dem Tode meines Gatten Mi-

Оголошення

про надзир над паровими кітлами.

Товариство Технічного Надзору для Генерального Губернаторства Дистрикт Галичина має свій осідок у Львові, вул. Тереса 10 та своєю філію в Бориславі.

До цього Товариства належить надзир над паровими кітлами, як також й іншими технічними установками, що підлягають обов'язковому надзору, згідно розпорядження Уряду Генерального Губернаторства.

Всі заклади устатковані паровими кітлами, мають справи надзору цих об'єктів зголошувати в Товаристві Технічного Надзору для Генерального Губернаторства, відділ у Львові, вул. Тереса 10.

Stanislaw, 19. вересня 1941 р.

Окружний Староста
Др. АЛЬБРЕХТ.

Складаю щиро подяку всім за поміч і потіху в моєму горю по смерті мого мужа св. пам'яті Михайла ЦУПРИКА.

В першу чергу складаю подяку оо. С. Лукачеві і А. Наградзі, п. т., Ф-мі „Трест ресторанів“; всім Товаришам покійного за щире піклування під час хвороби, а передусім всім офіціантам ресторану „Київ“ за моральну і матеріальну поміч, а також всім приятелям і знайомим за останню прислугу в похороні.

281 (1-1)

МАРІЯ ЦУПРИК.

Купимо

шевські машини сподові і верхові з моторами 3x200 вольт, як також столарські тасьмові пилі і гібларку до дерева.

Письмові зголошення до фабрики вугтя, Львів, вулиця Мартина ч. 30.

141 (1-2)

В редакції „Українське Слово“ знаходяться до відібрання наступні листи:

1. Терешкин Евгения — Угрина Герш.
2. Шулар Зофия — Нова Гута
3. Боднарчук Анна — Тянів
4. Кривий Олександр — Кринос
5. Рыбчук Юлия — вул. Войцеховського
6. Кисілевський Михайло й Ольга — вул. Зосина Воля 5.
7. Громова Марія — вул. Галицька 73
8. Пекарська Станіслава — вул. Желіговського 11.

Лікар українець**Др. Анатоль Юревич**

перенісся з села Незвиськ до ТОВМАЧА, де ординує при вул. 3-Мая (біля заліз. станції) кожного дня, крім неділь і укр. свят.

245 (1-3)

ПОВІДОМЛЕННЯ**Др. Сенютович Василь**

лікар внутрішніх та хірургічних ведуг ординує при вул. Каміньського 34 (або Коперника 1) в год. від 4—7.

Загублені документи для 12. IX 1941 р. на шляху Станіслав—Тисьмениця, а саме паспорт і військову книжку на прізвище ЗВАРИЧ ІВАН с. Дмитра, ур. 26. IV. 1907 — уважати.

256 (1-1)

Verantwortlich Redakteur: W. Hutznak.
Stadtverwaltung.

Saal des Theaters namens I. Franko,
Horst-Wesselpatz.

Sonnabend, 4. X. 1941. 19. Uhr, abends.
unter der Hohen Aufsicht des Herrn
Kreishauptmanns Dr. Albrecht zu
Gunsten der Überschwemmungsopfer

KONZERT

MITWIRKENDE:

O. Simowytsch (Geige),
Wolfsthal (Violincell),
Baran (Gesang),
I. Lewytskyj (Klawier),
Chor „Dumka“ und das
Orchester des Theaters
namens I. Franko.

Dirigent I. Nedilskyj.

Eintrittskarten von 1—5 zł. bei der
Theaterkasse.

Abteilung für Kunst
und Propaganda.

Ich suche PYNDUS Ambrosius, Georg Sohn, welcher im Monate Oktober 1940 J. nach Kaluha, woj. Tula, mobilisiert wurde und am 8 August 1941 in der Richtung Minsk nach Orsch ausgeführt wurde.
Nachrichten: Stanislaw, Polizeigasse 12, Pyndus Michael. (1-2)

Das verlorene Reisepaß am 16 September auf der Ecke Zosyna-Wolastraße — Sobiskigasse auf den Familiennamen Holowko Ewdokia, bitte freundlich bei Posten der Schutzpolizei Kaminskigasse zu überlassen. 287 1-1

Am 16. VIII. d. J. wurde im Fotoatelier, Goslawskohogasse 17, der Auszug des Taufscheines, ausgestellt am 18. III. 1940, lautend auf Wiera Augusta Fedewytsch, geb. in Stanislaw 7. III. 1902, gestohlen. Das Dokument wird als ungültig erklärt. 246 (1-1)

Ich such den Gatten GEORG JAREMA, 30 Jahre alt, von Stanislaw, welcher am 23. VI. 1941 J. durch Sowjeten mobilisiert und in der Richtung Tschortkow herausgeführt wurde.

Nachrichten: Stanislaw, „Kubistalagasse 6, Anna Jarema. 140 (1-1)

Ich suche PETER KOZAK, welcher am 20. V. 1941. durch NKWD verhaftet wurde, dann befand sich in Gefängnis in Stanislaw bis zum 28. VI. 1941, wo er in selben Tage herausgeführt wurde
Nachrichten: Stanislaw, Schriftstellung „Das Ukr Wort“, H. Pyndus. 207 (1-1)

Ich suche BASILEUS HOLOWATYJ, Michaels Sohn, welcher am 31. IV. 1941 durch NKWD im Dorfe Palahitsche verhaftet wurde, dann befand sich 2 Woche in der Untersuchung in Tlumatsch, von dort wurde am 28. VI. 1941 nach Stanislaw herausgeführt und verschwand ohne jedweder Kunde.

Nachrichten: Stanislaw, Schriftstellung, „Das Ukr. Wort“, H. Pyndus. 206 (1-1)

Ich suche den Gatten Johann Kalitschuk, welcher am 9. XII. 1940 in Stanislaw durch NKWD verhaftet, auf 2 Jahre Gefaengnis verurteilt und nach Syndor (Sybir) herausgeführt wurde.

Nachrichten: Stanislaw, Romanowskigasse 5, Maria Kalitschuk. 198 (1-1)

Wer welche Nachrichten geben koennte, wo Barbara PEIRYKA sich befindet? Anfangs August war sie aus der Stadt Tysmenyca mit dem Theodor Schkoruta weggegangen.

Nachrichten: Stadt Tysmenyca, Wilschneckastrasse 123, Basilius Petrynka, der Gatte. 199 (1-1)

Ich suche SULIMOW Wsewolod, jung. Leutnant, welcher am 23. VI. 1941 mobilisiert wurde. Er ist nach Kolon ea abgegangen und verschwand ohne jedweder Kunde.
Nachrichten: Tlumatsch, Distrikt Stanislaw, Jabajlonskagasse 35, Sulimowa Jaroslawa. 197 (1-2)

Ich suche den Sohn PROCIUK Anton, welcher in Stanislaw am 15. I. 1941 verhaftet und in die östlichen Distrikte ausgeführt wurde.

Nachrichten: Kazymyriwskagasse 115, Prociuk Michael. 195 (1-1)

FILM-THEATER „WIKTORIA“**„EIN MAN AUF ABWEGE“**

Anfang um: 5, 7-15,
am Sonntag: 1-15, 5, 7-15.

FILM-THEATER „URANIA“**„DER HERR IN HAUS“**

Anfang um: 4-15 6-30 Uhr.

Саля театру ім. Івана Франка,
площа Горст-Вессола.

Субота, 4. X. 1941. Год. 19 вечером.
під протекторатом дана окружного старости Дра Альбрехта відбудеться в користь жертв новени

КОНЦЕРТ

З УЧАСТЮ:

О. Сімовича (скрипка),
Вольфстала (віолончеля),
Барана (спів),
Т. Левницького (фортепіан),
хору „Думка“ й оркестри театру ім. І. Франка.

Диригент І. Недільський.

Білетів від 1—5 зол. при касі театру.

Відділ мистецтва
та пропаганди.

Розшукую ПИНДУСА АМБРОВІЯ сина Юрка, змобілізованого в жовтні 1940 р. до Калуги, обл. Тула та вивезеного 8 серпня 1941 р. в напрямі Мінська до міста Орші.

Ласкаві відомості: Станіславів, вул. Поліції 12, Пиндус Михайло. (1-9)

Загублений паспорт для І6-го п. м. на вул. ріг Зосиної Воли—Собієського на прізвище ГОЛОВКО ЕВДОКІЯ, прошу ласкаво звернути на постерунок Поліції при вул. Каміньського. 287 (1-1)

16. VII. п. р. вкрадено в фотоательє при вул. Гославського 17, витяг метричний, виставлений 18. III. 1940 р. на прізвище ФЕДЕВИЧ ВІРА АВГУСТА, ур. в Станіславові 7. III. 1902 р., який уважати.

Розшукую мужа ЯРЕМУ ЮРІЯ, літ 30, з м. Станіславова, змобілізованого советами 23. VI. 1941 р. та вивезеного в напрямі Чорткова.

Ласкаві відомості: Станіславів, вул. Кубішталі 6, Анна Ярема. 140 (1-1)

Розшукую КОВАКА ПЕТРА, арештованого НКВД-істами 20. V. 1941 р., сидів у Станіславові до 28. VI. 1941 р. і того дня вивезений.

Ласкаві відомості: Станіславів, ред. „Укр. Слово“, п. Пиндус. 207 (1-1)

Розшукую ГОЛОВАТОГО ВАСИЛЯ, арештованого НКВД-істами в Палагичах 31. IV. 1941, опісля 2 тижнів сидів у Товмачі в слідстві, звідки перевезений до Станіславова 27. VI. 1941 р. і вивезений у невідомому напрямі.

Ласкаві відомості: Станіславів, ред. „Укр. Слово“, п. Пиндус. 206 (1-1)

Розшукую мужа КАЛІЧУКА ІВАНА, арештованого в Станіславові НКВД-істами 9. XII. 1940 р., який був засуджений на два роки уязної торми та вивезений до Сидор (Сибір).

Ласкаві відомості: Станіславів, вул. Романовського 5, Марія Калічук. 198 (1-1)

Хто подасть вістку, до знаходиться ПЕТРИКА ВАРВАРА, яка на початку серпня ц. р. втікла з м. Тисьмениці wraz із Федором Шкорутком, зводять ласкаво повідомити на адресу м. Тисьмениці, вул. Вільшанецька ч. 123, Петрика Василь — муж. 199 (1-1)

Розшукую СУЛИМОВА ВСЕВОЛОДА, мол. лейтенант а. змобілізованого 23. VI. 1941 р. Вийшов до Коломиї, нема про нього жодної вістки.

Ласкаві відомості: Товмач, вул. Іг-й-тонська 35, Ярослав Сулімова. 197 (1-2)

Розшукую сина ПРОЦЮКА АМТОНА, арештованого в Станіславові 16. I. 1941 р. і вивезеного в східні області.

Відомості прошу ласкаво подавати на адресу: Станіславів, вул. Каалмірська 115, Михайло Процюк. 195 (1-1)

КІНО „ВІКТОРИЯ“**„ЧОЛОВІК НА МАНІВЦЯХ“**

Початок о год. 5, 7-15,
в неділі: 1-15, 5, 7-15.

КІНО „УРАНИЯ“**„ПАН ДОМУ“**

Початок о год. 4-15, 6-30.

Відповідальний редактор: В. Гуцук

Друкарня Управління міста.